

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระแก้ว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๓/๒๕๔๕

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕

เรื่อง ศาลทหารกรุงเทพส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยกรณีพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ศาลทหารกรุงเทพส่งคำโต้แย้งของพันเอก จาตุภัทร รัตนาจิตร จำเลย เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ในประเด็นว่า พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑. พันเอก สราวุธ กลิ่นมาหอม เป็นโจทก์ฟ้อง พันเอก จาตุภัทร รัตนาจิตร จำเลย ซึ่งเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ ประจำกรมพระธรรมนูญ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ต่อศาลทหารกรุงเทพตามคดีหมายเลขคำที่ ๑๒/๒๕๔๗ ขอให้ศาลทหารกรุงเทพพิจารณาคดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๖๒ และมาตรา ๑๖๓ และประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๓ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓

๒. ต่อมาวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ จำเลยยื่นคำร้อง สรุปความได้ว่า การที่โจทก์ฟ้องจำเลยหาว่าจำเลยกระทำความผิดฐานความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๕๘ และประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ นั้น โจทก์ยังไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะโจทก์มิได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๔ และจำเลยเป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ และคดีนี้เป็นคดีฟ้องใหม่เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ จึงมิใช่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๘๖ (๒) ดังนั้น จำเลยจึงขอให้ศาลยกฟ้องโจทก์ โดยมีข้อโต้แย้งสรุปโดยย่อต่อไปนี้

๓. ต่อมาวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ศาลทหารกรุงเทพมีคำสั่งว่า ข้อเท็จจริงจากการไต่สวนมูลฟ้องได้ความในเบื้องต้นว่า โจทก์และจำเลยเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ ซึ่งต่างเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ก่อนที่จะได้วินิจฉัยว่าคดีมีมูลตามฟ้องโจทก์หรือไม่นั้น สมควรได้วินิจฉัยคำร้องขอให้ชี้ขาดปัญหาข้อกฎหมายเบื้องต้นของจำเลยเสียก่อนว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ ว่า กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามมาตรา ๔๓ ได้ในกรณีที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๘๔ และในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๘๕ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หาได้ตัดอำนาจฟ้องของผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง แต่ประการใดไม่ เมื่อโจทก์เป็นทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการจึงเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๖ (๑) โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและหมิ่นประมาทอันเป็นความผิดอาญาต่อศาลทหารกรุงเทพได้ ส่วนคดีโจทก์มีมูลหรือไม่ศาลทหารกรุงเทพไต่สวนมูลฟ้องแล้ว มีคำสั่งว่า คดีมีมูลเฉพาะในข้อหาเป็นเจ้าพนักงานทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งเอกสารอันเป็นหน้าที่ของตนที่จะปกครองหรือรักษาไว้ ข้อหาเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และเป็นทหารจัดขึ้นหรือละเลยมีกระทำความผิดตามคำสั่งและข้อบังคับ ส่วนข้อหาหมิ่นประมาทไม่มีมูลเพียงพอที่ศาลจะประทับฟ้องไว้พิจารณา จึงให้ประทับฟ้องไว้พิจารณาเฉพาะข้อหาที่มีมูล

๔. เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘ จำเลยได้ยื่นคำร้อง สรุปรว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายพิเศษที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนและวินิจฉัยกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการในหน่วยราชการของกระทรวงกลาโหมจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเองตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้

๕. วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โจทก์ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลทหารกรุงเทพ สรุปว่า ศาลมีคำสั่งประทับฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญดังกล่าว ประกอบกับรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่มีบทบัญญัติห้ามมิให้โจทก์นำคดีมาฟ้องต่อศาลเอง

๖. ต่อมา วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ศาลทหารกรุงเทพมีคำสั่งคำร้องของจำเลย สรุปความได้ว่า ศาลได้วินิจฉัยคำร้องขอให้ชี้ขาดปัญหาข้อกฎหมายเบื้องต้นของจำเลยประกอบด้วย คำร้องคัดค้านของโจทก์แล้วเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ในส่วนที่เกี่ยวกับการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ ว่า กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรมตามมาตรา ๔๓ ได้เฉพาะในกรณีที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๘๔ และในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๘๕ แต่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มิได้มีบทบัญญัติใดที่ตัดอำนาจฟ้องของผู้เสียหายที่จะใช้สิทธิในการฟ้องคดีอาญาเองตามที่กฎหมายในส่วนวิธีสบัญญัติบัญญัติให้อำนาจไว้ เมื่อเป็นผู้เสียหาย ตามความผิดในทางอาญาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น เมื่อโจทก์และจำเลยเป็นทหาร ชั้นสัญญาบัตรประจำการซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๑๖ (๑) โจทก์ในฐานะผู้เสียหายจึงมีอำนาจฟ้องจำเลยในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการต่อศาลทหารกรุงเทพตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง

กรณีที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายเบื้องต้น โดยยกอ้างคำพิพากษาศาลทหารกรุงเทพ คดีดำที่ ๕๒/๒๕๕๑ คดีแดงที่ ๒๐/๒๕๕๕ นั้น เห็นว่า คำพิพากษาดังกล่าวเป็นการยกฟ้องโจทก์ ในเรื่องเกี่ยวกับการสอบสวนของคณะกรรมการการสอบสวนที่ไม่ชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ เช่นเดียวกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่จำเลยยกกล่าวอ้าง ซึ่งเป็นคนละเรื่องกับที่ผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง อีกทั้งคดีนี้โจทก์มิได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพราะประสงค์จะดำเนินคดีเอง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเป็นความผิดอาญาต่อศาลทหารกรุงเทพได้ จึงพร้อมกันมีคำสั่งให้ยกคำร้องจำเลยและดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้ต่อไป

๑. เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลทหารกรุงเทพขอให้รื้อการพิจารณาไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของจำเลยไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ สรุปคำร้องได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ ศาลทหารกรุงเทพดำเนินการไต่สวนมูลฟ้องแล้วมีคำสั่งว่า โจทก์เป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารจึงเป็นผู้เสียหายมีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและหมิ่นประมาทอันเป็นความผิดต่อศาลทหารกรุงเทพตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๕ ศาลมีอำนาจไต่สวนมูลฟ้องและได้มีคำสั่งประทับฟ้องเฉพาะในข้อหาความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้นจำเลยเห็นว่า พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๕ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ (๑) ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลใช้บังคับแก่คดีนี้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๓๐ โดยคำสั่งของศาลทหารกรุงเทพดังกล่าวขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเป็นผู้ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวหากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ในอำนาจศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นการที่ศาลทหารกรุงเทพนำพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง มาใช้วินิจฉัยว่า เมื่อโจทก์เป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการจึงเป็นบุคคลในอำนาจศาลทหารตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๑๖ (๑) โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเป็นความผิดอาญาต่อศาลทหารกรุงเทพได้และศาลทหารกรุงเทพมีอำนาจไต่สวนมูลฟ้องคดีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการได้ตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๔๕ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ (๑) ซึ่งศาลทหารกรุงเทพไต่สวนมูลฟ้องแล้วมีคำสั่งให้ประทับฟ้องในความผิดดังกล่าวตามคำสั่งที่ ๑/๒๕๕๑ ของศาลทหารกรุงเทพ บทบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ขอให้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๒. ศาลทหารกรุงเทพพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รื้อการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราวและให้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยไปเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้...

(๓) ใ้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวยผิดปกติ กระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ฯลฯ

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ศาลทหารในเวลาปกติให้อัยการทหารหรือผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารมีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา แต่ถ้าผู้เสียหายมิได้เป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารแล้วต้องมอบคดีให้อัยการทหารเป็นโจทก์

มาตรา ๔๕ วิธีพิจารณาความอาญาทหาร ให้นำกฎหมาย กฎและข้อบังคับซึ่งออกตามกฎหมายฝ่ายทหารมาใช้บังคับ ถ้าไม่มีกฎหมาย กฎและข้อบังคับฝ่ายทหารก็ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้าวิธีพิจารณาข้อใดซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่จะใช้ได้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง ถ้าฟ้องถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ให้ศาลจัดการดังต่อไปนี้

(๑) ในคดีราษฎรเป็นโจทก์ ใ้ใ้สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าคดีนั้นพนักงานอัยการได้ฟ้องจำเลยโดยข้อหาอย่างเดียวกันด้วยแล้วให้จัดการตามอนุมาตรา (๒)

ฯลฯ

ได้พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ผู้ร้องมีสิทธิให้ศาลทหารกรุงเทพส่งคำได้แย้งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับคดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้รอการพิจารณาพิพากษาไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่ศาลทหารกรุงเทพมหานครส่งความเห็นของคู่ความ ซึ่งโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย จึงเป็นกรณีที่เข้าบทบัญญัติมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ร้องมีสิทธิให้ส่งคำร้องมาและศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้ได้

ประเด็นตามคำร้องที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๕ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติรับรองว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนั้น กระทำมิได้ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า มีอำนาจในการได้สวน และวินิจฉัยโดยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสถานะเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ บัญญัติให้ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย และในพระปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์ เมื่อพิจารณาข้อโต้แย้งตามคำร้องเป็นเรื่องการกระทำทางตุลาการหรือกระบวนการพิจารณาของศาล ผู้ร้องโต้แย้งคำสั่งของศาลทหารกรุงเทพที่ยกคำร้องของจำเลยซึ่งโต้แย้งว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องคดีได้เองโดยไม่ต้องผ่านคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนว่า ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งบทบัญญัติที่โต้แย้งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับอำนาจของศาลทหารในการพิจารณาสั่งกรณีและผู้เสียหายซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารมีความประสงค์

เป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาเอง โดยบัญญัติให้ศาลทหารต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อนสั่งประทับฟ้อง ซึ่งการสั่งรับคำร้องของศาลทหารกรุงเทพดังกล่าวเป็นเรื่องการใช้ดุลพินิจของศาลทหาร เป็นการใช้อำนาจตุลาการที่จะวินิจฉัยคดีตามเขตอำนาจของคนที่ขึ้นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติไว้ แม้ว่าผู้ร้องจะได้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลทหารกรุงเทพอาศัยอำนาจตามกฎหมายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ผู้ร้องโต้แย้งเป็นกระบวนการนำไปสู่การใช้ดุลพินิจของศาลหรือการใช้อำนาจตุลาการในการวินิจฉัยคดีของศาล ซึ่งเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในมาตรา ๒๓๓ ว่าการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทหารและคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ (ซึ่งหมายถึงพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ และประมวลวิธีพิจารณาคriminal ความอาญา) เมื่อศาลทหารกรุงเทพมีคำสั่งเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติแล้ว การโต้แย้งของผู้ร้องจึงเป็นการโต้แย้งเรื่องเขตอำนาจของศาลทหารกรุงเทพว่ามีอำนาจพิจารณาคดีนี้หรือไม่

นอกจากนี้ คำสั่งของศาลทหารกรุงเทพที่สั่งประทับฟ้องของโจทก์โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๔๕ และประมวลวิธีพิจารณาคriminal ความอาญา มาตรา ๑๖๒ (๑) นั้น เป็นกระบวนการในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างโจทก์ซึ่งเป็นผู้เสียหายและศาลทหารกรุงเทพ ซึ่งการไต่สวนมูลฟ้องเป็นขั้นตอนที่ศาลจะตรวจสอบความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานโจทก์ในเบื้องต้นว่า คดีนั้นจะมีมูลเพียงพอที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาสืบพยานต่อไป หรือไม่ ซึ่งหมายความว่า ศาลจะพิจารณาพยานหลักฐานของโจทก์ว่าข้อเท็จจริงที่โจทก์นำมาฟ้องนี้ มีพยานหลักฐานที่พอจะเชื่อได้หรือไม่ว่ามีการกระทำความผิดจริงและจำเลยน่าเชื่อว่าเป็นผู้กระทำความผิด ถ้าพอเชื่อได้ก็จะตั้งว่าคดีมีมูลและประทับฟ้อง ถ้าไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อได้ ศาลก็จะสั่งว่าคดีไม่มีมูล และพิพากษายกฟ้องโจทก์ แม้ว่ากรณีที่ศาลไต่สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่าคดีมีมูลประทับฟ้อง คำสั่งมีมูลดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความอาญา มาตรา ๑๗๐ ถือเป็นคำสั่งเด็ดขาดต้องห้ามอุทธรณ์ฎีกา ซึ่งจำเลยไม่สามารถอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งดังกล่าวได้ แต่การไต่สวนมูลฟ้อง มีหลักประกันในการให้ความเป็นธรรมในการต่อสู้คดีแก่จำเลย ไม่ให้ถูกกลั่นแกล้งโดยการฟ้องคดีของโจทก์ ซึ่งคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเสมอภาคกัน และเป็นคนละกรณีกับการดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรที่มีได้ใช้อำนาจตุลาการ

แต่เป็นองค์กรที่มีอำนาจสอบสวนคดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป
ดังนั้น บทบัญญัติของมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร
พ.ศ. ๒๔๕๘ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) ไม่ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘
มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒
วรรคหนึ่ง (๑) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

นายมงคล สระฐาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ